

# Klimaatadaptatie bij groot onderhoud

De Regenboogbuurt in Almere is aan groot onderhoud toe. Vooral de bodemdaling vraagt om actie. Dit wordt echter niet als losstaande kwestie gezien, maar verbonden met meerdere ambities van de gemeente Almere, waaronder klimaatadaptatie. Er wordt dan ook integraal gedacht en gewerkt, met oog voor innovatieve technieken.

**D**e Regenboogbuurt, gebouwd in de jaren '90, wordt nu al tot het culturele erfgoed gerekend van de nog jonge stad Almere. Kleur is het leidende principe geweest bij het ontwerp. Maar de buurt verzakt, althans de delen die niet op palen staan. Bewoners moeten nu soms al een extra traprede maken om hun huis in en

uit te kunnen. Hoog tijd om, daar waar nodig, op te hogen. Het ligt dan voor de hand om de gehele buitenruimte in de buurt aan te pakken.

‘We hebben bij de uitvraag voor het groot onderhoud van meet af aan een integrale blik gehad’, zegt Ruurt Geskes, projectmanager bij de gemeente. ‘Bodemdaling kun je niet los zien van klimaatadaptatie, en ook het uitgekiende kleurenschema van de buurt vraagt speciale aandacht.’ Een integrale blik vraagt om integrale, innovatieve oplossingen. Daarom

wordt er gewerkt met een bouwteam. Anders dan bij traditionele werkvormen is er bij een bouwteam gelijkwaardigheid tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Daardoor kunnen beide partijen veel beter hun kennis en creativiteit kwijt. Geskes: ‘Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek, de hoofdaannemer met wie we in zee zijn gegaan, voelt zich prima thuis bij deze manier van werken. Bij de aanbesteding heeft de gemeente deze opdracht 100 procent gegund op basis van kwaliteit.’

Geskes vervolgt: ‘Op basis van het ingediende plan is Dusseldorp gekozen als bouwteampartner. Dat plan omvat, naast het verwijderen van de bestaande elementenverharding, het ophogen van de bodem waar nodig en opnieuw bestraten. Ook het plaatsen van straatmeubilair en het asfalteren van de fietspaden maakt onderdeel uit van de opdracht, evenals de aanleg van de groenvoorzieningen en het onderhoud aan acht bruggen in de Regenboogbuurt. Dusseldorp heeft BTL Advies en Arcadis als partners in het bouw-



Bewoners moeten soms een extra traprede maken vanwege de bodemdaling.



Werk met een bouwteam als innovatie en creativiteit extra belangrijk zijn.

team betrokken om de duurzaamheidsambities uit het plan integraal vorm te geven. Die integrale blik valt ook direct op. Zo hebben we het meer over groen dan over straatstenen bij de besprekingen.'

## **VOLWAARDIGE INBRENG VAN GROEN**

BTL Advies brengt met name kennis in over het groenontwerp in de wijk en is kartrekker van het thema klimaatadaptatie. 'Almere heeft twee keer zoveel groen als de gemiddelde 100.000+-stad', zegt Albert Jan Kerksen, projectleider sr. bij BTL Advies. 'Maar als je verder inzoomt, kan de omgeving plaatselijk toch nog versteend zijn. Dat is ook in de Regenboogbuurt het geval. Het groot onderhoud biedt een kans om groen optimaal in te zetten voor het opvangen van piekbuien en het tegengaan van hittestress. Het groen maakt daarmee wezenlijk onderdeel uit van een heel systeem aan maatregelen dat we van plan zijn door te voeren. Het groen krijgt

een nadrukkelijke functie erbij, naast de functies en belevingswaarde die het nu natuurlijk al heeft en die we willen behouden.'

Almere heeft al een goede uitgangspositie bij het breed benaderen van klimaatadaptatie. 'We hebben het bomenrijke karakter, in nauwe samenwerking met bewoners, goed geborgd in ons Bomenkader', zegt Wouter Baack, technisch beheeradviseur groen en spelen bij de gemeente. En we hebben, in co-productie met het waterschap, een Waterplan in plaats van een rioleringsplan opgesteld. Daarin betrekken we meer dan alleen de riolering bij het opvangen van hemelwater.'

## **CONSTRUCTIEF MEEDENKEN**

Een speciale rol is er voor bewoners, benadrukt Geskes. 'We hebben aan het begin van het proces zoveel mogelijk bewonerswensen verzameld. Die gaan we waar mogelijk honoreren als het technisch

en financieel enigszins haalbaar is. En ook de oorspronkelijke landschapsonwerpers denken actief en constructief mee. Ze zien het groot onderhoud als een kans om het ontwerp te verbeteren.' Hoewel de eigenlijke uitvoering naar verwachting pas in augustus van start gaat, ervaren Geskes, Baack en Kerksen het project nu al als innovatief, verfrissend en interessant. 'We gaan de ervaringen die we nu opdoen ook zeker inzetten bij groot onderhoud in andere buurten. En hoewel je aan de voorkant van het proces, vooral bij de aanbesteding, wat extra tijd kwijt bent, verdient je dat later terug, mede doordat we het project in vier deelgebieden hebben opgeknipt die we in vier fases aanpakken. De vierde fase wordt straks een eitje. En wie weet dat de buurt dankzij innovatieve ophogingstechnieken niet 25 jaar, maar 40 jaar mee kan.'

### **Website**

[www.regenboogbuurt.info](http://www.regenboogbuurt.info)